

ZRENJANIN, A DOUA OARĂ

Dana Nicoleta Popescu

Anul trecut Simpozionul Științific Internațional „Literatura în Banat – Banatul în Literatură” (6-7 mai) inaugura, cu succes, seria de manifestări academice organizate la Zrenjanin și găzduite de Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina. Anul acesta, în perioada 6-7 aprilie, a avut loc, în același oraș, un nou simpozion pentru bănățenii din România și Serbia: „Literatura și presa în Banat”, organizat de Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina și Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu” al Academiei Române, filiala Timișoara. „Istoria creațiilor literare și jurnalistice în context bănățean”, puncta ziarul de limbă română „Libertatea”.

Cele două instituții de cultură colaborează nu doar la reuniunea științifică din Zrenjanin, ci și la editarea *Enciclopediei Banatului*, proiect planificat în 8 volume, dintre care primul, *Artă și literatură*, urmează să apară în viitorul apropiat. Despre proiectele privitoare la spațiul bănățean fără frontiere s-a discutat pe larg în după-amiaza zilei de 6 aprilie, după ce Costa Roșu, directorul Institutului de Cultură al Românilor din Voivodina, împreună cu Alina Iorga, Igor Ungur, Camelia Bugar, Diana Ocolișan și Todor Ursu, coordonatorii departamentelor ICRV, i-a întâmpinat la Casa Institutului pe colegii din România: Crișu Dascălu, directorul Institutului de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, însoțit de cercetătorii timișoreni Doina Bogdan Dascălu, Ioan David, Ioan Hațegan și Dana Nicoleta Popescu; Ioan Traia de la Muzeul Satului Bănățean; Traian Galetaru și Sergiu Șoica din Comloșu Mare; Ioan Murariu (Giroc); Petru Opruț (Voislova).

În Sala mică a Centrului de Cultură din Zrenjanin au fost prezentate colecția *Bibliotheca BANATICA* a Editurii DavidPressPrint din Timișoara, alcătuită din 13 titluri, și volumul *Contribuții la Bibliografia Banatului Imperial 1716-1778* de Ioan Hațegan. Nicu Ciobanu, redactor responsabil al Editurii ICRV și director al Casei de Presă și Editură „Libertatea” din Pančevo, a vorbit despre *Bibliografia Românilor din Voivodina*, al cărui autor este Costa Roșu: zece volume cuprinzând bibliografia săptămânalului „Libertatea” (perioada 1945-2006), bibliografia suplimentelor apărute în intervalul 1945-2010, bibliografia Editurii Libertatea și a revistei „Lumina”.

În 7 aprilie Milorad Đurić, secretar provincial pentru Cultură și Informare Publică, a inaugurat ediția din 2012 a simpozionului în Sala Barocă a Casei Orașului Zrenjanin. În numele Ambasadei Române la Belgrad și al Consulatului General al României de la Vârșeț, a transmis salutări Raul Trușescu, atașat cultural. Au rostit cuvinte de întâmpinare și consilierul Tibor Vas, din partea Adunării Orașului Zrenjanin, Costa Roșu și Crișu Dascălu. Întâlnirea a fost prezidată de Nicu Ciobanu, iar Ileana Ursu-Nenadić a asigurat traducerea simultană.

Simpozionul „Literatura și presa în Banat” a fost împărțit pe trei secțiuni, dintre care două au fost dedicate jurnalismului. În cadrul secțiunii *Presa în Banat* Teodora Smolean și Ioan David au moderat prezentarea comunicărilor: *Rolul „formativ” și „informativ” al presei de limbă română din Banatul sârbesc – perioada interbelică* (Ionela Mengher); *„Tradiția”:* *revista de etnografie și folclor în perioada primilor ani de apariție* (Igor Ungur); *Presa minoritară și businessul particular* (Petru Tomici); *Diversitatea posibilităților de comunicare în presa scrisă* (Teodora Smolean); *Mas media din Sân-Mihai* (Pavel Gătăianțu); *Presa politică în Banat în secolul al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea* (Ioan David); *Presa timișoreană a anilor '90* (Ioan Hațegan); *Publicațiile Bisericii Greco-Catolice din Banat în secolul XX* (Sergiu Șoica). Despre *Funcțiile presei românești din Banat și figuri de jurnaliști*, în secțiunea moderată de Florin Ursulescu și Ioan Traia, au informat comunicările: *Primii jurnaliști români din Banatul acum sârbesc* (Costa Roșu); *Iosif Tempea, preot-jurnalist, fondator de publicații românești* (Camelia Bugar); *„Suflet nou” – „Mirabila sămânță” de la Comloșu bănățean* (Traian Galetaru); *Ziarul „Țăranul” din Răcășdia, primul periodic sătesc din Banat* (Ioan Albu); *Revista „Lumina satului” – mesager al culturii în Giroc* (Ioan Murariu); *Dascălul Emeric Andreescu, un harnic publicist bănățean* (Ioan Traia); *Mare publicist țăran* (Petru Opruț); *Funcțiile săptămânalului „Libertatea” de-a lungul anilor* (Florin Ursulescu). Literatura în Banat a constituit obiectul secțiunii omonime, moderate de Nicu Ciobanu și Crișu Dascălu, și a inclus comunicările: *Lirica lui Petre Stoica, între Centru și margine* (Grațiela Benga-Țuțuianu); *Mihail Gașpar și unitatea culturală a românilor* (Doina Bogdan-Dascălu); *Paul Eugen Banciu și lumea Burnei* (Dana Nicoleta Popescu); *Omul și Cartea: Ioan Jurca Rovina, un scriitor bănățean complex sau parabola căutării de sine* (Delia Badea); *Național, regional și local în cultura Banatului* (Crișu Dascălu); *Modele intelectuale și lirice ca repere ale logosului eminescian* (Florian Copcea); *Peisajul vovodal și cărășan în proza lui Traian*

Doban (Sima Petrovici); *Însemnătatea traducerilor* (Ileanu Ursu-Nenadić), *Personalități literare în Banatul timișan între 1886-1918* (Alina Covaci); „*Europa*” – o revistă cu caracter european (Marina Puia-Bădescu, Ivana Janjić, Virginia Popović); *Triunghiul magic în poezia lui Slavco Almăjan* (Nicu Ciobanu).

Comunicările susținute vor fi publicate în revista „Piramida”, editată de Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina.